

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
10 november 2021

Ons kenmerk
PZH-2021-790179765
DOS-2021-0003681

Bijlagen
2

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Boardletter 2021

Geachte Statenleden,

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2021 heeft Deloitte in de maanden september/oktober 2021 het eerste deel van de zogeheten interim-controle uitgevoerd. Deze controle is vooral gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersing van de organisatie en de daarin aanwezige maatregelen van interne controle. Tijdens het tweede deel van deze interim-controle zullen de werkzaamheden van Deloitte zich hoofdzakelijk richten op het inhoudelijk controleren van deze processen. Hierbij zal Deloitte zoveel als mogelijk gebruik maken van de verbijzonderde interne controles die al door de organisatie zelf zijn uitgevoerd. Dit tweede deel van de interim-controle staat gepland voor begin 2022.

Naast de genoemde interne beheersing van de organisatie zijn er, in navolging van vorig jaar, aanvullende ambities en uitdagingen, zowel voor ons als Provincie Zuid-Holland als voor onze accountant. Hoewel de ingangsdatum van de desbetreffende wetswijziging met een jaar is uitgesteld vraagt de voorbereiding op de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording ook dit jaar de nodige inzet. Maar ook de mogelijke (financiële) gevolgen van COVID-19 voor ons als Provincie en voor onze stakeholders en de eventuele impact daarvan op de provinciale jaarrekening krijgen structureel de noodzakelijke aandacht. Daarnaast zijn wij in de afgelopen maanden, in nauwe afstemming met Deloitte, gestart met het opstellen van een 'routekaart voor de IT-omgeving' om aan de hand daarvan in de komende jaren de kwaliteit van de geautomatiseerde omgeving verder te verbeteren.

De resultaten van genoemde eerste interim-controle zijn weergegeven in de managementletter 2021 die door de accountant is opgesteld. De managementletter is hoofdzakelijk gericht op de ambtelijke organisatie en is door de accountant zowel met ons als Gedeputeerde Staten als met het Directieteam besproken. Alle bevindingen/ aanbevelingen met een bestuurlijk karakter zijn samengevat in een zogeheten boardletter. Deze boardletter wordt door de accountant ter bespreking aangeboden aan de Commissie Onderzoek van de Rekening (COR). Bespreking hiervan, in aanwezigheid van de accountant, is geagendeerd voor de vergadering van 1 december 2021.

In onze vergadering van 9 november 2021 hebben wij kennisgenomen van de reactie van het Directieteam op de managementletter 2021. Daarnaast is ook besproken hoe om te gaan met de aanbevelingen van de accountant. Door middel van deze brief willen wij u informeren hoe wij als Gedeputeerde Staten om willen gaan met de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit de boardletter 2021.

Belangrijkste bevindingen

De belangrijkste bevindingen die Deloitte heeft opgenomen in zijn boardletter 2021 hebben betrekking op:

1. Adequate en betrouwbare IT-omgeving
2. Rechtmatigheidsverantwoording
3. Follow-up aanbevelingen
4. Risicomanagement
5. Speerpunten COR
6. COVID

Hieronder volgt, per onderdeel, een inhoudelijke reactie op deze boodschappen.

1. Adequate en betrouwbare IT-omgeving

Deloitte merkt op dat een adequate en betrouwbare IT-omgeving onmisbaar is om te komen tot een organisatie die zodanig functioneert dat de rechtmatigheid, juistheid en volledigheid van de financiële mutaties af te leiden is van de zichtbare werkstappen in de processen. In dat licht beveelt de accountant aan om binnen de Provincie een ambitieniveau vast te stellen ten aanzien van de kwaliteit van deze IT-omgeving en om een bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever te benoemen. Wij herkennen ons in deze aanbevelingen. Een aantal inhoudelijke gesprekken om te komen tot het genoemde ambitieniveau heeft al plaatsgevonden. In de komende maanden zullen deze gesprekken voortgezet worden. Tijdens deze gesprekken zal ook de benoeming van de bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever aan de orde komen. Het streven is om uiterlijk in het tweede kwartaal van 2022 opvolging te hebben gegeven aan deze aanbeveling.

2. Rechtmatigheidsverantwoording

De accountant adviseert om gedurende de periode van de jaarrekeningcontrole 2021 voor een aantal onderwerpen te doen alsof al dit jaar door ons een rechtmatigheidsverantwoording moet worden afgelegd. Dit om mogelijke knelpunten te ontdekken en eventuele noodzakelijke acties tijdig uit te kunnen voeren. De door Deloitte genoemde onderwerpen zijn: (a) beoordelen begrotingsrechtmatigheid, (b) beoordelen uitputting gevoteerde kredieten en (c) naleving van de aanbestedingsregels. Daarnaast vraagt Deloitte aandacht voor de uitdaging die er ligt in het evalueren van alle relevante bevindingen in relatie tot de verantwoordingsgrens, het opstellen van een afsluitend memorandum met alle relevante conclusies en het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording zelf, inclusief de bijbehorende toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Zoals Deloitte terecht opmerkt is de organisatie volop bezig met de voorbereidingen van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. En ondanks het feit dat de ingangsdatum van de

desbetreffende wetwijziging met een jaar is vertraagd gaat de organisatie door met alle voorbereidingen. Een proces waarbij regelmatig inhoudelijke afstemming met Deloitte plaatsvindt. Voor wat betreft de jaarrekening 2021 zullen de drie door Deloitte genoemde dossiers voorbereid en beoordeeld worden in overeenstemming met de uitgangspunten van de rechtmatigheidsverantwoording. De uitkomsten hiervan zullen worden besproken met Deloitte tijdens de controle van de jaarrekening 2021 (maart 2022). De door Deloitte genoemde uitdaging met betrekking tot de meer procesmatige aspecten van de rechtmatigheidsverantwoording heeft in de afgelopen maanden al de nodige aandacht gekregen en zal dat in 2022 ook blijven krijgen zodat de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording tijdig zal zijn afgerond.

3. Follow-up aanbevelingen

Zoals de accountant heeft aangegeven zijn alle aanbevelingen die door hem zijn gedaan in de managementletter 2020 en/of het accountantsverslag 2020 onderhanden of opgevolgd. Een tijdige opvolging van deze aanbevelingen heeft onze blijvende aandacht. De opmerking van de accountant dat de opvolging van een aantal aanbevelingen een langere oplostijd vraagt herkennen wij. Deze aanbevelingen hebben vaak betrekking op een aanbestedings- en implementatietraject (nieuw inkoopstelsel, nieuw subsidievolgstelsel, Identity Access Management e.d.) of op een brede interne afstemming. De voortgang van de opvolging van de aanbevelingen wordt gemonitord en periodiek besproken met de gedeputeerde Middelen. Het is de verwachting dat twee van de vijf resterende aanbevelingen in het eerste half jaar van 2022 zullen zijn afgewikkeld. Opvolging van de overige drie aanbevelingen wordt verwacht in de tweede helft van 2022.

4. Risicomanagement

Deloitte merkt op dat de opvolging van één van de aanbevelingen uit voorgaande jaren met betrekking tot een integraal inzicht in de risico's is opgevolgd. Aanpassingen in de Financiële Verordening (vastgesteld door PS in december 2020) waren noodzakelijk om dit mogelijk te maken. Het huidige integrale overzicht van de belangrijkste risico's binnen de Provincie bestaat uit een gecumuleerd overzicht van de risico's en de beschikbare risicodekking bij de investeringsprojecten en fondsen. De hiervoor gehanteerde methodiek wordt vastgelegd in de vorm van een uitvoeringsnota die door ons eind 2021/begin 2022 zal worden vastgesteld. De kwaliteit van de hiervoor gebruikte informatie is een aandachtspunt waar de organisatie actief mee bezig is.

5. Speerpunten COR

De door Deloitte genoemde speerpunten van de Commissie Onderzoek van de Rekening (COR) zijn de aandachtspunten die door de COR in 2020 zijn voorgelegd aan de accountant en door Deloitte voor 2021 nog steeds als 'relevant' zijn bestempeld. Deze aandachtspunten zullen door Deloitte worden betrokken bij de uitvoering van hun werkzaamheden in het kader van de controle van de provinciale jaarrekening 2021. Vooralsnog leiden deze speerpunten niet tot aanvullende werkzaamheden voor ons als Gedeputeerde Staten.

6. COVID

In relatie tot het opstellen van de jaarrekening 2021 vraagt Deloitte bijzondere aandacht voor de (mogelijke) invloed van COVID-19 op een aantal posten uit deze jaarrekening. Zo moet in 2021

extra aandacht geschonken worden aan de verantwoording van de beschikbaarheidsvergoedingen die zijn verstrekt aan de openbaar vervoersbedrijven. Vastgesteld moet worden of de in 2020 verstrekte vergoeding op een rechtmatige wijze zijn ingezet door de OV-bedrijven. Daarnaast zal in de jaarrekening 2021 een transparante verantwoording moeten plaatsvinden over de financiële effecten voor het boekjaar 2021 als gevolg van COVID-19.

Ook in 2021 volgen wij de ontwikkelingen op de voet om tijdig en adequaat te kunnen reageren op de mogelijke gevolgen van de COVID-19 crisis. Naast de bijzondere aandacht voor de rechtmatigheid van de in 2020 aan openbaar vervoersbedrijven verstrekte beschikbaarheidsvergoedingen vindt ook monitoring plaats op de mogelijke financiële gevolgen van COVID-19 voor de jaarrekeningposten debiteuren, verbonden partijen/deelnemingen, subsidies, leningen u/g /gewaarborgde geldleningen en de schade bij infrastructurele projecten en onderhoudsprojecten. Verantwoording van deze financiële effecten als gevolg van COVID-19 vindt plaats in de jaarrekening 2021 (maart/april 2022).

Vervolgprocedure

De acties naar aanleiding van de aanbevelingen van de accountant zullen binnen de ambtelijke organisatie worden uitgezet. Die aanbevelingen die al wat langer openstaan en nog 'onderhanden' zijn zullen, waar mogelijk, spoedig worden opgevolgd. Rond de periode van de tweede interimcontrole begin 2022 zal een voortgangsrapportage worden besproken met de gedeputeerde Middelen. De gedeputeerde zal hierover verslag doen aan Provinciale Staten bij de behandeling van de jaarstukken 2021.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Boardletter 2021
- Managementletter 2021